

ŽELEZNIČARSKI VESTNIK

STROKOVNO GLASILO PROMETNE ZVEZE.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca in velja za privatne naročnike za celo leto 40 D, za pol leta 20 D, za četrt leta 10 D. Izven Jugoslavije 52 D. Naročnina se pošilja na Osrednji odbor Prometne zveze, Maribor, Aleksandrova cesta št. 6. Naročnina se plačuje naprej. Člani Prometne zveze dobivajo list brez

posebnega naročila. — Osrednji odbor Prometne zveze tudi sprejema naročnino, dopise, inserate in reklamacije. Dopisi se ne vračajo. Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne objave primeren popust. Nezaprte reklamacije so poštne proste. — Čekovni račun št. 13.351.

Štev. 6.

Maribor, dne 15. junija 1926.

I. letnik.

Naš železničarski stan.

Železničarski stan zavzema v današnjih razmerah, ko je promet na višku, zelo važno vlogo. Čim važnejše so naloge kakega stanu, tem bolj si mora pa tudi prizadevati, da jih vestno izpolnjuje. Čim imenitnejši je kak stan, tem bolj mora tudi vsak pripadnik stanu gledati na to, da s svojim življenjem, obnašanjem in nastopom dela čast svojemu stanu.

Vprašanje zato nastane, kako naj železničarji skrbijo za svojo stanovsko kulturo, t. j. stanovsko izobrazbo, čast, ponos in ugled.

Kmet ima kmetško čast, izobrazbo in kulturo. Ponosen je na svoj dom, njive, travnike, skrbi za svojo družino, za primerno stanovanje, hrano, stanovsko obleko. Pravi, kremeniti kmet je popolnoma zadovoljen s svojim stanom. se ga ne sramuje, je ponosen nanj. Tudi v mestu nastopa v svoji kmetški noši, ne posnema gizdave mestne mode, tudi mu ni vzor postati »gospod« v mestnem zmislu. Ve, da ima kot kmet vsega dovolj, hrane, časti, samo če je mož na svojem mestu.

Podobno mora tudi železničar imeti svojo stanovsko železničarsko kulturo. Njemu ne sme biti stanovski vzor, biti »gospodski« človek, tudi ne kmet ali obrtnik, temveč samo železničar. Stanovsko izobrazbo ima takrat, ako je kot železničar na svojem mestu.

Zato se mora najprej vprašati, kako opravlja svojo železničarsko službo, ali ima za to dovolj izobrazbe, vestnosti, tako da je njegovo delo javnosti koristno. Železničar, ki ni v vseh svojih službenih poslih in zadevah dobro podučen, je polovičar. Brati in čitati mora ravno radi tega svoje stanovsko glasilo, biti član prosvetnih društev in se zanimati za napredek svojega stanu.

K stanovski zavesti spada poleg izobrazbe tudi skrb za gmotni prospek stanu. Član moraš biti strokovne organizacije, imeti zavest solidarnosti s tovariši. Skupaj z njimi se truditi za prospek celotnega stanu, ne pa pustiti, da drugi delajo, sam pa samo sadove njihovega truda uživati.

Znanje in gospodarski dohodki so podlaga železničarskega stanu, vendar pa še ne vse. Železničar ima še mnogo drugih potreb in dolžnosti.

Za pravo stanovsko izobrazbo potrebuje tudi primerne stanovanja, svojega družinskega doma, primerne obleke, tudi se mora navaditi na določene stanovske manire. Celotno njegovo življenje, obnašanje mora izražati železničarsko bistvo, imeti barvo železničarskega delavca. Tisti železničarji, ki opiče posnemajo druge sloje in niso zadovoljni z lastno usodo, ti nimajo stanovske kulture. Kakor je »gospodski« kmet spaka, tako je tudi vsak železničar, ki posnema druge sloje v manirah, obnašanju in obleki, tudi spaka. Zadovoljen mora biti s svojim železničarskim stanom, dovolj lep je, ima tudi dovolj časti, tudi dovolj ugleda, v njem naj skuša biti celi mož.

Nekdaj v starih časih je imel vsak stan svojo lastno stanovsko kulturo, kmet, obrtnik, meščan, profesor in delavec. Takrat so bili še zavestni stanovi, danes pa je vsa stanovska kultura propadla. Vzrok temu je pomanjkanje stanovskega ponosa in zavesti, da je vsak stan v življenju nenadomestljiv in zato neprecenljive vrednosti. Ni višjih in nižjih stanov, vsak stan je svet in spoštovanja vreden, ako le pošteno v njem delaš.

Kdaj bomo prišli vsi do tega prepričanja, da smo vsak v svojem stanu največji gospodi, ako stanovsko zavestno živimo!

Kreditni za budžetno leto 1926-27.

Izšla je eokrožnica (pod št. 12—V) o kreditih za budžetno leto 1926—27, ki je precej obširna in ne kaže, da bi vse objavili v našem listu. Navedli bomo le točke, ki so za nas najbolj važne.

Skupno številčno stanje vseh uslužbencev, všteti pomožno osebje (pisarniško pomožno osebje in delavce) po platnih spiskih za april t. l. ne sme nihče v teku budžetnega leta povečati.

Številčno stanje delavstva v delavnicah za popravilo voznih sredstev od 31. marca t. l., ki je bilo prijavljeno za otvorjenje kreditov, ni treba zmanjšati, pač pa se mora povečati produkcija v delavnicah do najvišje mere.

V slučaju, da bi že odprti krediti do konca budžetnega leta za njih plače ne zadostovali, kakor tudi krediti za izplačilo plač delavcem za vzdrževanje prog, prometno-komercialne ter premikalne (rezervne) službe, se bode spopolnil vteku junija in julija t. l. v smislu člena 71 zakona o državnem računovodstvu in člena 14 pravilnika o računov. in fin. drž. železnic.

Napredovanje iz nižje v višjo stopnjo se vrši le vsakega 1. julija in 1. januarja v smislu čl. 25 in 42 zakona o drž. prometnem osebju, povišice se izplačujejo iz v to svrhu odprtih kreditov.

Predlogi za napredovanje iz grupe v grupo, iz ene kategorije v drugo v oblastnih železniških direkcijah ter upravah železniških delavnic se stavijo letno samo dvakrat.

Za uslužbenca, za kojih napredovanje v budžetnih predlogih ni predvideno, se ne smejo staviti predlogi za napredovanje v tekočem budžetnem letu.

Na izpraznjena mesta uslužbencev, za koje so krediti že odprti, se morejo postaviti drugi uslužbenci, če njih prejemki niso večji in če je to neobhodno potrebno.

Kot izpraznjeno mesto se smatra:

- če se uslužbenec upokoji ali če umre;
- če se uslužbenec odpusti iz službe;
- če uslužbenec odpove službo in je njegova odpoved sprejeta;
- če se uslužbencu mesto izprazni.

V breme kreditov za delavske plače se ne smejo postavljati in izplačevati administrativni dnevničarji in pisarniško pomožno osebje, niti se ne smejo taki izdatki priznati, niti ne smejo biti njih dnevnice večje kot so v budžetu za tekoče leto bile odobrene.

V slučaju, da so taki dnevničarji, se jih mora prevesti v breme kreditov za osebne prejemke uradnikov, zvičnikov, slug in pisarniškega pomožnega osebja, če so za to krediti odobreni in odprti. Ako pa za to ni dovolj odprtih kreditov, se morejo odvišni uslužbenci takoj odpustiti.

Kjer opravljajo službo več kot dva uslužbenca iste stroke, se ne dovoljujejo dopusti, če bi bilo to vezano z izdatki, niti ne smejo finančni, oziroma kontrolni organi take izdatke izplačati, niti jih priznati od 1. junija 1926.

Istotako se morajo skržiti ostale zamenjave, ki bi bile zvezane z izdatki, kakor tudi druga manj potrebna potovanja do skrajnosti.

Nagrade za čezurno delo administrativnemu osebju se morajo znižati do skrajnosti in kjer je mogoče, popolnoma ukiniti.

Kakor hitro opazi načelnik, ki je odgovoren za zastoj službe, da se je delo ustavilo vsled površnega in slabega dela, ustavi prizadetim izplačanje čezurnega dela.

Ker pa se krediti za osebne izdatke ne morejo povečati, se bodo, da se vredno in sposobno osebje nagradi, odpustili na podlagi obstoječih zakonskih predpisov iz službe vsi oni uslužbenci, ki so se pokazali za službo nesposobne, da se na ta način doseže kredit za nagrado onih uslužbencev, ki so sposobni in vredni ter ki vestno opravljajo svojo službo.

S 1. aprilom 1926 so prenehali vsi neizrabljeni budžetni krediti, ki so bili odobreni za leto 1925—26. Radi tega se od tega dneva ne sme od teh kreditov ničesar več izplačati.

Do 16. avgusta 1926 sestavi vsaka direkcija sezname o vseh za budžetno leto 1925—26 neizvršenih izplačilih in jih pošle finančnemu odelenju generalne direkcije.

Vse načelnike se poziva, da likvidirajo v svojem področju še vse nelikvidirane račune za leto 1925—26.

Kdor se po tem ne bo ravnal, se ga bo poklicalo na odgovor in bo kaznovan, kakor za neizpolnjevanje predpisov, tako tudi za škodo, ki bi eventualno vsled tega nastala.

O davkih.

V našem listu št. 5 z dne 1. junija t. l. se je objavila okrožnica o davkih, ki jih naj plačujejo vsi telesni delavci in sicer v smislu finančnega zakona za leto 1926—27.

Ni še dolgo od tega, odkar se je delavstvu povrnil nepravilno odtegnjeni davek, že zopet pride ta nesrečni finančni zakon, s katerim se določajo razne vrste davkov. Vemo, da se mora plačevati davek, da mora imeti država kritje za svoje izdatke, pa vendar bi se dalo na eni strani nekoliko državne izdatke skržiti, na drugi strani pa davke vsaj najrevnejšim delavcem črtati; delavski sloji, ki so zaposleni pri raznih panogah železniške službe, so nekateri tako slabo plačani, da je absolutno nemogoče izhajati, osobito če še ima tak nesrečnik večjo družino. Na vsak način bi bilo bolj pošteno, da bi se pri plačevanju teh davkov oziralo na gmotno stanje prizadetega in na njegov zaslužek, ki ga dobiva od države. Tukaj naj bi gospodje okrog državne blagajne bili tako uljudni in prijazni, kot so za časa volitev, in bi naj določili nek »minimum« za sedanji položaj primeren v znesku 24.000 din. letnih prejemkov. Uslužbenci in delavstvo sploh — ki bi tega zneska v svojih prejemkih ne doseglo, bi bilo na tak način popolnoma oproščeno davka. Temu davku ne sme biti podvržen tisti dohodek, ki ga delavec dobiva izvanredno in ki se ne more določiti letnem znesku. Po takem načinu odmere davkov bi bili slabje plačani železničarji tega davka prosti, kar bi

bilo tudi iz vidika socialnega stališča tudi edino pravilno.

Naša organizacija si je nadelala to važno nalogo, da bo na vsak način olajševala bremena železničarjev, jim pomagala odbijati napade na že zadobljene pravice. Naloga železničarjev pa je, da se tudi oni zavedajo tega važnega trenutka, da so njih pravice in prejemki v nevarnosti in da se čimpreje organizirajo v Prometni Zvezi!

Razne okrožnice.

Okrožnica št. 54—VI/26. Predmet: Denarne pomoči za zdravljenje članov bolniškega fonda v kopališčih in na morju.

Vsem službenim edinicam in gg. železniškim zdravnikom! Centralna uprava humanitarnih fondov v Beogradu je poslala vsem Oblastnim Upravam Humanitarnih fondov pod št. 422 od 12. V. 1926 in št. 422 od 13. V. 1926 nastopni rešenji:

1. Centralni upravni odbor na svojoj sednici održanoj 29. aprila doneo je zaključak, kojim je odobreno davanje novčanih pomoči za banjska lečenja.

Oblasni Upravni Odbori mogu odobriti banjsko lečenje članovima Bol. Fonda, koje je na bansko lečenje uputila ili komisija ili šef-lekar, a članovima obitelji samo iznimno, ako je po mišljenju šefa-lekara banja bezuvjetno potrebna, kada se bansko lečenje ne može zameniti drugim lečenjem.

Za banjska lečenja plaća bolniški Fond kurtaksu, kupanje i lekara. Članovima, kojima je potrebno banjsko lečenje, mogu Oblasni Upravni Odbori odobriti novčeno pomoć za hranu po 20 Din. dnevno; za članove obitelji može Oblasni Upravni Odbor odobriti novčeno pomoć za hranu po 15 Din. dnevno.

Novčana pomoć za hranu može se odobriti najviše za tri osebe u jednoj porodici.

Ako je bolesnik upućen u banju, u kojoj Bol. Fond nemo svog Doma, ili aku u Domu ne može dobiti mesto, može Oblasni Upravni Odbor odobriti novčanu pomoć za stan i to za jednog bolesnika 15 dni (Din. menda; opomba pisca), a za dvojicu ili više bolesnika jedne porodice 20 Din. dnevno.

Ove pomoći isplačivati će se na temelju uverenja Nadzornika Doma Bol. Fonda ili na temelju uverenja Banjske Uprave.

Ove pomoći mogu se plaćati od 12. aprila 1926 god.

2. Centralni Upravni Odbor na sednici održanoj 29. aprila doneo je zaključak, kojim je odobrena novčana pomoć za hranu i to za članove Bol. fonda 25 Din. dnevno, a za članove porodice 15 Din. dnevno, ako so upućeni na lečenje na moru.

Ove pomoći mogu Oblasni Upravni Odbori odobravati za lečenje na moru, koja su izvršena posle 12. aprila 1926 g., a isplačivati se na temelju uverenja Nadzornika Doma Bol. Fonda. —

Naročam službenim edinicam, da o tem obaveste člane bolniškega fonda. Direktor: Dr. Borko s. r.

Okrožnica št. 30—VII. Predmet: Izdavanje potrdil o plaćani prtljažnini drž. nameštencem.

Vsem postajam!

Od Generalne direkcije smo prejeli pod št. 3852 K. O. z dne 17. maja 1926 sledečo naredbo:

Generalna direkcija državnog računovodstva dostavila je Ministarstvu saobraćaja sledeće:

Prema tač. 20 ozakonjene uredbe od 30. novembra 1920. g. D. R. Br. 96000/920, pripada državnom službeniku prigodom službenog putovanja pravo na naknadu vozarine za prtljag do 30 kgr težine, ako službeno putovanje traje više od 15. dana.

Sa našim objašnjenjem od 26. januara 1921. godine DRBr. 10845 objasnili smo, da se ta naknada može pri-

znati samo uz uslov, da računopoložitelj ovom računu pri-
loži dokazalo o faktučnoj naplati te vozarine.

Prema tome je svaki računopoložitelj prinudjen, po-
red redovnog recepisa za predani prtljag, još od komuni-
kacionih ustanova zatražiti i primiti potrebito zasebno
uverenje.

Sa više strana primili smo izveštaj, da neke železni-
čke i parobrodarske stanice uskraćuju izdavanje ovakovih
zasebnih uverenja.

Usled toga nastaje izlišna prepiska i šteta po interesu
računopoložitelja.

Da se tome stane na put i da komunikacione ustanove
po ovom pitanju prime nadležno i decidirano naredjenje,
čast je ovoj Generalnoj direkciji državnog računovodstva
umoliti to Ministarstvo, da ono svojim komunikacionim
ustanovama izda naredjenje:

»Da se dužne na usmeni zahtev izdati državnim služ-
benicima, koji se izkažu, da vrše službeno putovanje, po-
red redovnog recepisa, još i zasebno od takse prosto, na
ime dotičnog službenika glaseće uverenje za naplaćenu
vozarinu za prtljag.

Ako predani prtljag presiže težino od 30 kgr, da se
na uverenje naznači i to: kolika je vozarina za samo
30 kgr.«

Da bi se u buduće uklonili slučajevi da državni činov-
nici po svršetku putovanja naknadno traže od Generalne
direkcije i oblasnih direkcija potvrda o vozarini za prtl-
ljag, to će Direkcija izvoleti narediti stanicama da izdaju
državnim službenicima, ako oni to zahtevaju i kada do-
kažu, da su na službenom putovanju, posebne potvrde o
plaćenju vozarini za prtljag. Ako prtljag bude težji od 30
kgr, stanica neka u potvrdi navede takodjer i vozarinu za
30 kgr.

U potvrdi se ima navesti i ime odnosnog službenika
komu se potvrda izdaje.

Ovakove potvrde ne podleže biljegovanju! —

Prtljažne blagajne naj izdaju na osnovi te okrožnice
državnim nameštencem na izrecno zahtevu rokopisno iz-
stavljena potrdila o vplaćani prtljažnini, ki naj obsegajo
razven podatkov, ki jih predvideva ta dopis, tudi številko
izdane prtljažnice in morajo biti žigosana s postajnim dne-
vnim žigom in opremljena s čitljivim podpisom blagajnika.

Direktor: Dr. Borko s. r.

Dopisi.

Maribor. Načelstvo PZ v Mariboru je sklicalo dne 10.
junija sestanek zaupnikov, na katerem se je navzočim za-
upnikom v glavnih potezah razložil način, kako je prišlo
do tega, da mora delavstvo plačevati na novo vpeljane
davke. Sklenilo se je, da se naprosi gg. poslance, da za-
stavijo vse sile, da ti davki čimpreje izginejo. Nato se je
razvil živahen razgovor o ustanovitvi odsekov. Določilo
se je dneve za sestanke članov poedinih kategorij, da se
grupirajo. Prosimo vse člane, da se kategorijskih sestan-
kov sigurno udeleže in tako pripravljajo teren našemu
delu.

Tezno. Ne mislite si, da nas tukaj nič ni! Smo sicer
še komaj začeli, pa mi hočemo delati in kmalu nas bo več.
Zadnjič, to je bilo dne 8. junija, smo imeli zopet sestanek.
Iz Maribora sta na našem sestanku poročala dva zastop-
nika centrale PZ. Prvi nam je podrobno razjasnil sedajni
položaj, drugi pa nas je res s prijateljskimi besedami na-
vdušil s svojim govorom za organizacijo. Marsikateremu,
ki dosedaj ni znal ceniti pomena organizacije, so se mu
ob tem govoru odprle oči. Na koncu sta še nam dala oba
govornika razne potrebne nasvete, kako si lahko poma-
gamo sami v tem ali onem oziru, za kar jima naj bo iz-
rečena najprisrčnejša zahvala.

Kurivo. Dne 1. junija 1926 se je znižala cena premogu
za železniško osebje in sicer za celih — Din. 1.44 pri 100
kg. Tako stane sedaj 100 kg premoga za osebje Din.
32.89 ali pa 328.90 za eno tono. — To malenkostno znižan-
je nas je presenetilo. Upali smo sedaj, ko je Trboveljska
premogokopna družba odpustila na stotine in stotine de-
lavstva, občutno za zmanjšala prejemke obdržanemu de-
lavstvu, da bo vsled tega tudi izdatno znižala cene pre-
mogu. Pa zastoj! Zakrknjena srca gospodov krog te vele-
kapitalistične družbe nimajo usmiljenja in črni naklepi zo-
per delavstvo se še nadalje izvršujejo. — Železničarji!
Videli smo žrtve trboveljskih rudarjev, neuspešen boj an-
glaškega delavstva, posamezne borbe delavstva za obstoj
v posameznih manjših obratih, čitali v dnevnikih listih o
obupnem stanju proletarijata. Videli smo, kam je privedla
nesolidarnost privatnega delavstva, oziroma njihovo zane-
marjenje do strokovne organizacije. Da obvarujemo naše
železničarje pred slično katastrofo, jim kličemo: »Organi-
zirajte se!« Je še čas, da se čimpreje prijavite našim za-
upnikom in vstopite v naš borbeni krog. Apeliramo na vso
naše članstvo, da opozori svoje sotrpine na pretečo nevar-
nost, katero bo treba z vsemi močmi odbijati, in nam pri-
dobi novih bojnikov za naše pravice! Vsi za enega,
eden za vse — to naj bo naše geslo!

Ljubljana. Dne 20. junija 1926 se vrši ob 9. uri pred-
poldne v kleti I. Delavskega konsumnega društva v Ljub-
ljani, Kongresni trg št. 2, redni letni občni zbor Jugoslo-
vanske Strokovne Zveze v Ljubljani. Občni zbor Jugoslo-
vanske Strokovne Zveze je zato izredne važnosti, ker je
Jugoslovanska Strokovna Zveza nekaka »Matica« vseh na-
ših krščansko-socijalnih organizacij.

Razno.

Razlika uradniških plač. Listi so najprej poročali, da
se bo začelo izplačevanje uradniških razlik za dobo od 1.
oktobra 1923 do 1. maja 1924 nižjim nastavljenecem. Zdaj
se pa poroča, da jo dobijo najprej oni drž. uslužbenci, ki
so bili v vojnih letih 1914 in 1915 v južni Srbiji v službi
in potem šele nastavljenici z najmanjšo plačo v vseh kate-
gorijah. Zakaj zopet ta razlika? Ali nismo mi Slovenci
bratje Srbov pod nemškim robstvom še mogoče več trpeli
in smo radi tega ravno tako vredni in potrebni, da se tu-
di nam bratsko deli? — Izplačilo se bo izvršilo, ko bodo
v ministrstvu financ izdelana detajlna navodila in odredbe
plačilnim blagajnam.

Podaljšanje uradniške provizorične nestalnosti. V
Beogradu so sklenili, da se bo izdelal nov zakonski načrt,
s katerim bi se podaljšala provizorična doba uradništva.
Ta načrt bi stopil v veljavo dne 1. septembra 1926. — No,
tega še nam ravno manjka! Zgleda, kakor da bi ne imeli
tam doli nič potrebnejšega in koristnejšega za reševati.

Kronski upokojenci. Kakor se sliši, se je v finančnem
ministrstvu začelo delo za prevedbo kronskih upokojencev
v dinarske. — Samo, da bi skoraj kaj bilo, potreba je nuj-
na, menda v naši državi kmalu ni večjega reveža poleg
invalidov, kakor so kronski penzionisti.

Posnemanja vredno. Zadrúžna zveza v Ljubljani je iz
lastnega nagiba zavarovala svoje nastavljenice za slučaj
smrti, oziroma starosti za visoke zneske, ker je spoznala,
da obvezno pokojninsko zavarovanje ne nudi svojem na-
stavljenecem v slučaju njih smrti zadostne podpore za živ-
ljenje.

Pripoved »Pavel in Virginija« je pred nedavnim ča-
som kupil v Londonu neki ljubitelj starinskih knjig. Čital
jo je do konca. Prišedši do zadnjih strani, je zapazil, da
sta dva lista zalepljena. Razdružil ju je in v svoje veliko
presenečenje je našel bankovce, ki so bili vredni 900 fun-
tov, to je približno četrta milijona dinarjev. Na robu lista
pa so bile napisane besede: »Potrpežljivi bravec, prijatelj
te knjige, ker si do konca sledil, zaslužiš to plačilo.«

Iz razprave o proračunu ministertva za promet.

(Dalje.)

Od navedenih vrst premoga niti eden ne doseže kakovosti trboveljskega premoga, še manj pa angleškega. Zelo slab premog se je dobavljal iz rudnikov Krapina in Rado-boj-Mirna. Ta premog je za železnice neuporaben, ker za-držuje do 40% zemlje in poleg tega veliko prahu. Ker je bilo iz navedenih dveh rudnikov dobavljenih 15.000 ton premoga po horendni ceni od 400 din. za tono, je zagreb-ška direkcija izdala 6 mil. din., a vreden je največ 200 D po toni. Torej vrednost premoga brez velike vsebine pra-hu 3 milijone din. Ker pa je bil premog prevzet z velikimi odstotki prahu, je bil ta premog vreden za železnico ko-maj 2 milijona din. Škoda znaša tukaj 4 milijone din. Pre-moga Jelena je bilo dobavljeno 10.000 ton za 420 din. v iznosu 4.200.000 din. Ker je vreden z ozirom na trbovelj-ski premog samo 280 din. za tono, ali skupno 2.800.000 din., znaša škoda 1.400.000 din. Premoga Mines je prejela direkcija 18.000 ton po 410 din., v iznosu 7.380.000 din. Premog je vreden največ 260 din., torej škoda 2.700.000 din. Ivanopolje 15.000 ton po 400 din., to je 6 milijonov din., a vreden je samo 250 din. za tono, torej škoda 2.250.000 din. Pitomača je bilo kupljeno 15.000 ton po 300 din., to je 4.500.000 din., vrednost znaša komaj 200 din., kakor so ugotovili strokovnjaki, škoda torej 1.500.000 din. Pri dobavi premoga Ladanje znaša škoda 200.000 din., pri Lepavini 1.500.000 din. itd. itd. Pri dobavi premoga pri zagrebški direkciji imajo, kakor rečeno, prednost razni čifuti. Ako bi g. minister bil tako ljubeznjiv in odredil strogo, točno in nepristransko preiskavo, se bode lahko prepričal, da moja kritika v tem oziru ni bila pretirana, ampak povedal sem še mnogo premalo. Ogromno količine slabovrstnega premoga ležijo že danes v zalogah v raznih kurilnicah in večina tega premoga se je že spremenila v prah. Računamo lahko, da je razpadlo najmanj 2—3000 ton premoga po 400 din., škoda znaša 1.000.000 din. Celokupna škoda pri dobavi premoga v Zagrebu znaša lansko leto gotovo nad 15.000.000 din. Zakaj? Zato, ker se je pri nabavi postopalo kar tja v en dan. Po mnenju strokovnja-kov bi se dalo z racionalnim gospodarstvom pri premogu samo v zagrebški direkciji letno prištediti 30.000.000 din. samo na premogu. (Klici na levici: Čujmo, čujmo! Posla-nec Franjo Smodej: Koliko škode pa imamo še na strojih! Predsednik Marko Trifkovič: Gospodine Smodej, izvolite se javiti za reč. Sedaj ima reč g. Žebot, a ne vi!) Ako ho-čemo ohraniti naše lokomotive še vsaj za nekaj let, potem

bi morali za strojno službo potrebni premog tudi uvažati. Značilno je, da je v jeseni leta 1925 bila proga Zagreb—Sušak polna bruta. Na stotine tujih vagonov, osobito laš-kih, je čakalo odpreme. Transport železniškega premoga v smeri proti Sušaku pa je še bolj oviral promet. Naša di-rekcija je vozila slab premog na Sušak. Tona je došla po-stavljena na Sušak na 600 din., dočim je angleški premog, določen za direkcijo Ljubljana, stal, postavljen na Sušak, pod 500 din. za tono. Strašne svote v zlatih frankih smo plačali, ker so tuji vagoni stali predolgo na naših progah. Koliko bi se prištedilo, da bi se za Sušak dobavljal dober angleški premog.

(Dalje sledi.)

Priporoča se manufakturna trgovina

I. PREAC

Maribor, Glavni trg št. 13.

13

Za železničarje znižane cene!

Kuhinjsko posodo

pločevinasto, postekleno, lahke vrste, kakor tudi posebno težke vrste, vsaki gospodinjji znano pod prvovrstno znamko »Herkules«. Ia aluminijevo posodo, litoželezno in postekleno posodo. — Na-dalje vse kuhinjske potrebščine, kakor mline za meso, orehe, ka-vo, mak in poper. Tehtnice za kuhinjo in meropreizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lo-patice za oglje, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. — Likalnike. — Razne oblike za vsakovrstno pecivo. Kutije za špe-cerijo in dišave. — Kotličke in šibe za sneg. — Solnike, ročke za mlekonosače, razne servise, cedila za juho, čaj, testo in salato. — Vedrice, umivalnike z vrčem. — Stiskalnice za ocvirke in krom-pir. Različno izdelane samovare. — Škafje, okrogle in oval. — Lonce za kuhanje perila in perilnice. — Vse to in še mnogo dru-gega prepotrebnege blaga dobite po konkurenčni ceni, tudi ce-neje kot v žel. konzumih pri

:-:-:-: A. VICEL, MARIBOR :-:-:-:

Glavni trg št. 5.

12

Cenejše kot pri

razprodaji

dobite pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg št. 17 vsakovrstno ma-nufakturno blago po čudovito nizkih cenah. — Železničarji znižane cene. —11

Lepe fotografije dobite! Foto-ateljé M. JAPELJ, Maribor, Aleksandrova c. 25. Trgovski dom. Železničarji znižane ce-ne! 5

Čevlje do najfinejše izdelave izdeluje po najnižjih cenah Kristovič Ant., čevljar v Stu-dencih, Kralja Petra c. št. 68. Prevezema tudi vsakovrstna popravila. 3 24

Segula Stefan, čevljarski moj-ster v Studencu, Aleksandro-va cesta 13 izdeluje vsako-vrstne čevlje po meri. Želez-ničarjem dajem tudi na obro-ke. 8

Najtoplejše se priporoča ce-njenim železničarjem za izde-lavo civ. oblek in žel. uniform. Matija Mesarič, krojaški moj-ster, Maribor, Maistrova ulica št. 16. 7

Klobuke, dežne plašče

perilo, čevlje, gamaše, dežnike, nogavice itd. kupite najcenejše pri

Jakob Lah, Maribor 10

samo

Glavni trg št. 2.

samo